

Експертний висновок
до законопроекту згідно зі статтею 27
Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», реєстр. № 3991 від 14.08.2020, внесений народним депутатом України Трухіним О. М.

2. Завдання законопроекту

Пропонується внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» з метою удосконалення процесу виконання ремонтно-будівельних робіт на соціально та економічно важливих автомобільних дорогах загального користування та об'єктах комунальної власності в ряді областей України, врегулювання питання спрямування надходжень від сплати адміністративних штрафів за адміністративні правопорушення в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих у автоматичному режимі, а також забезпечення виплати працівникам районних державних адміністрацій обов'язкових виплат із заробітної плати.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту впливає на видаткову та дохідну частини Державного бюджету України та розбалансовує показники державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», реєстр. № 3991 від 14.08.2020, внесений народним депутатом України Трухіним О. М. передбачає внесення змін до текстової частини, а саме, *доповнити пунктом 17 Прикінцеві положення* зокрема щодо:

- зміни граничної величини місцевого боргу

За наслідками розгляду у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 3807 від 08.07.2020), поданого народним депутатом України Шпак Л. О., надано пропозиції щодо доповнення розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» новим пунктом 17 такого змісту:

«17. Установити, що у 2020 році, як виняток з положень частини третьої статті 18 Бюджетного кодексу України, гранична величина місцевого боргу щодо місцевих запозичень, залучених для виконання ремонтно-будівельних робіт на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення та комунальної власності, не застосовується за умови якщо витрати, пов'язані з таким боргом, не будуть перевищувати у наступних бюджетних періодах 30 відсотків обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, затвердженого цим Законом для відповідного місцевого бюджету».

Слід зазначити, що Комітет з питань бюджету Верховної Ради України на своєму засіданні 16 липня 2020 року розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 3807 від 08.07.2020), поданий народним депутатом України Шпак Л. О., та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект за реєстр. № 3807 за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій, наведених у листі-висновку Комітету від 16.07.2020 р. № 04-13/3-2020/109043 (144895).

Враховуючи викладене, заперечень щодо запропонованих зміни немає.

- військово – цивільних адміністрацій

Бюджетним кодексом України (далі – Кодекс) регулюються правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного та місцевого боргу.

Відповідно до статті 16 Кодексу місцеві зовнішні запозичення, шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій, можуть здійснювати Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради та всі міські ради. Право на здійснення місцевих запозичень належить Автономній Республіці Крим, обласній раді, територіальній громаді міста в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням відповідної ради.

Що стосується військово – цивільних адміністрацій, то організацію, повноваження і порядок їх діяльності визначено Законом України «Про військово – цивільні адміністрації» (далі – Закон).

Відповідно до статті 3 Закону військово – цивільні адміністрації утворюються в разі потреби за рішенням Президента України. Повноваження військово-цивільних адміністрацій визначено статтею 4 Закону та здійснюються ними в порядку, визначеному законодавством для здійснення повноважень відповідних органів місцевого самоврядування, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом. При цьому, такі повноваження військово-цивільних адміністрацій тимчасові, тобто обмежені у часі.

З метою реалізації Національного проекту «Велике будівництво» обласним державним адміністраціям, що набули статусу військово-цивільних адміністрацій, в особі їх керівників, можуть бути надані повноваження на здійснення у 2020 році місцевих запозичень виключно для виконання ремонтно-будівельних робіт на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення та комунальної власності шляхом внесення відповідних змін до Закону «Про військово-цивільні адміністрації».

Крім того повідомляємо, що у разі прийняття зазначеного Закону, потребуватиме уточнення Переліку функцій Донецької обласної ради в частині бюджетних повноважень, які здійснюються Донецькою обласною державною адміністрацією на період проведення антитерористичної операції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.02.2015 № 52, та Переліку функцій Луганської обласної ради в частині бюджетних повноважень, які здійснюються Луганською обласною державною адміністрацією на період проведення антитерористичної операції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2015 № 22.

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», реєстр. № 3991 від 14.08.2020, внесений народним депутатом України Трухіним О.М., передбачає зміни до видаткової частини, зокрема:

4.1. Обсяг видатків споживання загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою Міністерства соціальної політики за КПКВК 2501230 «Виплата пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у грошовій формі» передбачається зменшити на **2 159,6 млн грн** проти показника, затвердженого у Державному бюджеті України на 2020 рік.

Станом на 26.08.2020 за вказаною програмою профінансовано видатки у сумі 24,1 млрд грн, залишок асигнувань до кінця року складає 15,2 млрд гривень. За прогнозними розрахунками для виплати пільг та субсидій, за умов збереження діючих цін і тарифів на житлово-комунальні послуги, необхідні до кінця року витрати очікуються у сумі близько 13 млрд грн, що у цілому забезпечує потребу у коштах до кінця року та дозволяє зменшити планові призначення на 2,2 млрд гривень.

Водночас слід зазначити, що найближчим часом розпочнеться робота щодо призначення (перепризначення) громадянам житлових субсидій на новий опалювальний період 2020 – 2021 років. В умовах перегляду з вересня-жовтня цін і тарифів на житлово-комунальні послуги може збільшитися як контингент отримувачів, так і середній розмір житлової субсидії, а також розмір виплати пільг у грошовій формі, що призведе до збільшення до кінця року потреби у коштах на цю мету.

Отже, у разі невідповідності фактичних показників видатків зменшеному обсягу видатків за бюджетною програмою за КПКВК 2501230 «Виплата пільг і

житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у грошовій формі» на кінець бюджетного періоду може виникнути кредиторська заборгованість перед громадянами з виплати пільг та житлових субсидій у грошовій формі.

4.2. Виділення Укравтодору із загального фонду держбюджету додаткових видатків на: покращення стану автомобільної дороги Т-04-01 Дніпро - Васильківка - Покровське - Гуляйполе - Пологи – Мелітополь (**500 млн грн**) та на 8 субвенцій із загального фонду держбюджету місцевим бюджетам на розвиток автодоріг місцевого значення та доріг комунальної власності (на загальну суму **1 619,6 млн гривень**).

У Державному бюджеті України відповідно до статті 24² Бюджетного кодексу України щороку передбачається державний дорожній фонд, кошти якого спрямовуються на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення (**у 2020 році – 38 млрд грн**) та на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (**у вигляді субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам) (у 2020 році – 22,2 млрд гривень**).

Таким чином, питання фінансового забезпечення запропонованих проектом об'єктів може розглядатися у встановленому законодавством порядку за рахунок і в межах коштів державного дорожнього фонду.

При цьому, законопроектом передбачено нові субвенції Державному агентству автомобільних доріг України у сумі 1 659,6 млн грн, проте призначення встановлені цьому Агентству на 40 млн грн менше. Потребує техніко-редакційних виправлень.

4.3. Законопроектом передбачається збільшення надходження до державного бюджету від сплати порушниками адміністративних штрафів за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху на **750 млн грн**, що зафіксовані в автоматичному режимі.

Зазначені надходження розподілено між загальним та спеціальним фондами рівними частками (по 50 %) відповідно до вимог статті 29 Бюджетного кодексу України.

Ці надходження передбачено спрямувати для:

Адміністрації Державної прикордонної служби (*загальний фонд*) на виплату грошового забезпечення військовослужбовцям Держприкордонслужби – **300 млн грн**;

Національної поліції на здійснення заходів із впровадження, розбудови, відновлення та експлуатації системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі – **450 млн грн** (*загальний фонд – 75 млн грн, спеціальний фонд – 375 млн грн*).

Також, законопроект доповнено статтею 33, що передбачає врегулювання спрямування в 2020 році 60 відсотків надходжень від сплати адміністративних штрафів за адміністративні правопорушення в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі від 50 відсотків, що зараховуються до спеціального фонду державного бюджету, Національній поліції України на здійснення заходів із впровадження, розбудови, відновлення та експлуатації системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі. Відповідні зміни пропонується внести до додатку № 1 та № 3 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

4.4. З метою уникнення дефіциту в коштах на харчування для засуджених та осіб, взятих під варту, Міністерству юстиції України збільшено видатки на **117,3 млн грн** по загальному фонду.

4.5. Обласним державним адміністраціям збільшено видатки на **243,7 млн грн** для забезпечення виплати працівникам районних державних адміністрацій обов'язкових виплат із заробітної плати.

4.6. Законопроектом передбачено збільшення видатків на капітальний ремонт (реставрацію), здійснення протиаварійних робіт в адмінбудівлях Державного бюро розслідувань на суму **68,6 млн гривень**.

4.7. Законопроектом пропонується здійснити перерозподіл між бюджетними програмами у сумі 9,8 млн грн з бюджетної програми 2701010 «Загальне керівництво та управління у сфері захисту довкілля та природних ресурсів» на бюджетну програму 2401010 «Загальне керівництво та управління у сфері енергетики».

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді проекту акта у разі його прийняття

У разі прийняття запропонованих змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» показники загального фонду державного бюджету будуть розбалансовані на **0,4 млрд гривень**.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Даний законопроект не відповідає Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» в частині їх тимчасових повноважень.

Крім того, потребують уточнення Перелік функцій Донецької обласної ради в частині бюджетних повноважень, які здійснюються Донецькою обласною державною адміністрацією на період проведення антитерористичної операції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.02.2015 № 52, та Перелік функцій Луганської обласної ради в частині бюджетних повноважень, які здійснюються Луганською обласною державною

адміністрацією на період проведення антитерористичної операції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2015 № 22.

7. Пропозиції щодо розгляду

За результатами проведеної експертизи Міністерством фінансів України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», реєстр. № 3991 від 14.08.2020, внесений народним депутатом України Трухіним О. М. може бути розглянутий, за умови його доопрацювання в частині вишукування реальних джерел збалансування показників та врахування викладеної інформації в цьому висновку.

**Перший заступник Міністра
фінансів України**

Денис УЛЮТІН